

rozvoja a vzniku jednotlivých podôb výberových rozhovorov. Adrian Furnham urobil prehľad viacerých metód používaných pri výberoch, vrátane metód hodnotenia schopností, motivácie, preferencií pracovného správania, sebasudzovania, pozorovania a profesnej anamnézy. Autor porovnáva jednotlivé metódy z hľadiska ich reliability, validity a celkovej užitočnosti. Jan Corstjens, Filip Lievens a Stefan Krumm prinášajú poznatky o testoch situačného úsudku, ich validite, reliabilite, skupinových rozdieloch, reakciách kandidátov a budúcich trendoch. Ryan S. O'Leary, Jacob W. Forsman a Joshua A. Isaacson sa zaoberajú simuláciami pri výberoch a rovnako ako autori iných kapitol aj vlastnosťami rôznych simulačných hier typicky používaných pri výberoch. Dave Bartram a Nancy Tippins sú aktuálni svojou kapitolou o online diagnostike. Ochrana dát a klamanie pri administrácii sú len niektoré z horúcich tém kapitol. Michal Fetzter, Jennifer McNamara a Jennifer L. Geimer diskutujú ohromné technologické výhody, ktoré priniesli do sveta testovania počítačové hry. Zaujímavé sú výsledky vedeckých výskumov ako aj praktický návod na implementáciu týchto prístupov v kontexte organizácie. Mengqiao Liu, Jason L. Huang, Marcus W. Dickson rozoberajú správny výber do tímu zatiaľ čo Geeta D'Souza, Matthew S. Prewett a Stephen M. Colarelli sa zaujímajú otázkami výberov do virtuálnych tímov. Neta Moye, Rose Mueller-Hanson a Claus Langfred skúmajú diagnostické metódy, zvlášť tie na rozvoj vodcovstva. Jeannette N. Cleveland, Jaclyn Melendez a Lauren Wallace sa v kontexte výberov sústreďujú na rodové rozdiely, históriu ich skúmania v práci a organizácii a súčasne aktuálne empirické poznatky. Charles A. Scherbaum s kolegami spisujú kontroverzné zistenia rasových, etnických a národných kultúrnych rozdielov v diagnostike. Pokúšajú sa tieto rozdiely opísať a vysvetliť. Kenneth P. Yusko a kolegovia uzatvárajú sekciu dva diskusiu o právnych a legislatívnych otázkach výberov. Posledná sekcia príručky, sekcia 3 retencia obsahuje štyri kapitoly. Napriek nízkemu rozsahu sekcie, obsah je vysoko aktuálny celosvetovo. Angela R. Grotto s kolegami definujú fluktuáciu zamestnancov a stratégie ako zamestnancov udržať. Prinášajú podrobný prehľad literatúry a uľahčujú tak čitateľovi vniknúť do problematiky a získať dostatočné porozumenie. Crystal Zhang a Jim Stewart poskytujú prehľad problematiky talent manažmentu a súvislostiam s udržiavaním talentov v organizácii. Mark G. Ehrhart a Maribeth Kuenzi prinášajú tému organizačnej klímy a kultúry vo vzťahu k fluktuácii a retencii zamestnancov. A konečne Kristen M. Shockley, Christine R. Smith a Eric A. Knudsen uzatvárajú sekciu retencia kapitolou o životnej rovnováhe a work-life balance. Príručka prináša vyčerpávajúci prehľad výskumne aktuálnych tém z oblasti výberových procesov a udržiavania pracovníkov v organizácii. Hoci sa publikácia prezentuje ako

globálna a celosvetová, je zameraná najmä na poznatky prameniace z prostredia veľkej Británie a USA. Ako taká je nosným zdrojom základnej literatúry a pojmov v odbore a zaraďuje sa medzi základné publikácie prehľadového charakteru pracovnej a organizačnej psychológie.

E. Lisá

Šlepecký, M., Praško, J.,
Kotianová, A., Vyskočilová, J.

Tretí vlna v kognitívne-behaviorálnej terapii

Praha, Portál 2018, 232 s.

Recenzovaná kniha predstavuje nové vývojové trendy v psychoterapeutickom smere, ktorý začínal svoji moderní historii zhruba na prelomu padesiatých a šedesiatých let v USA (A. Lazarus, J. Wolpe aj.) v návaznosti na predchádzajúce základy B. F. Skinnera a jiných. To bola ona prvá vlna, jak ji také autoři publikce nazývají, kdy byla v popředí modifikace chování. Spojení s kognitivním směrem dalo vznik tzv. druhé vlně a tedy KBT (jak se běžně kognitivně-behaviorální terapie zkracuje a také vyslovuje). Zde je namístě jmenovat především A. Becka a A. Ellise.

Vše má však kořeny již v dávné antice, kdy byl kladen důraz na řád v chování, myšlení i mluvě. Ještě nedávno byla KBT nezdědká vnímána (s jistým despektem) jako snaha o prosté podmiňování, které s hlubším psychologickým přístupem má málo společného.

Třetí vlna v KBT představuje rozšiřování terapeutického záběru KBT na oblasti poruch osobnosti a integrativní podobu práce se sny, hodnotami apod. Autori, jak jsou představováni v knize, je zde již celá řada.

Autoři recenzované knihy přesvědčivě dokladují, že současná KBT je již širokou rodinou přístupů, které se sice více či méně jeden od druhého odlišují, i když všechny uznávají původní důraz na souvislost kognice, emocí a chování a na princip učení, který se velmi často tak či onak podílel na vzniku, upevňování a udržování vzorců, resp. schémat myšlení a jednání, včetně to vše propojujícího prožívání.

Kniha je dělena do čtyř hlavních kapitol, reprezentujících vybrané nejnovější proudy v KBT: Dialekticko-behaviorální terapie; využití všímavosti v KBT; terapie pomocí přijetí a závazku; terapie zaměřená na schémata. Autoři vždy téma otevírají historií, následují teoretické předpoklady s možnostmi praktického využití a závěrečnou kazuistikou. Vše je propracováno pečlivě a kriticky. Není smyslem této stručné recenze hlubší analýza jednotlivých proudů oné třetí vlny KBT;

od toho je zde celá zmiňovaná kniha. Čtenář si však pravděpodobně položí otázku, co vše je dnes KBT, co musí adept vše zvládnout a kde jsou hranice, které stále ještě vymezují KBT oblast. Tak je to ale v ostatních psychoterapeutických směrech podobně.

Recenzovaná kniha je výjimečná právě v tom, že stopuje vývoj vnitřní dynamiky a vydělování se více či méně samostatných proudů v KBT a současně stále udržuje (alespoň se o to poctivě snaží)

koherenci KBT přístupu, který má dlouhou tradici a praxi stále ověřovanou užitečností a účinností; účinnost a pružnost o to větší, že se nerozpakuje otevírat se způsobům uvažování a praktikování, které byly donedávna považované za hájemství odlišných psychoterapeutických škol.

Recenzovaná kniha je velmi zdařilá a autorům za ni patří dík.

J. Šípek